

Sprawozdanie z działalności Straży Miejskiej w Szczecinku w 2024 roku

Straż Miejska w Szczecinku

Telefon: 94 3740827
Telefon alarmowy: 986

ul. Karlińska 15
78-400 Szczecinek

www.sm.szczecinek.pl
biuro@sm.szczecinek.pl

Spis treści

Wstęp.....	1
Zasoby kadrowe	2
Strażnicy	3
Pracownicy administracyjni.....	4
Struktura organizacyjna.....	5
Działania Straży Miejskiej.....	7
Podejmowane interwencje i ujawnione wykroczenia.....	7
Działalność monitoringu miejskiego.....	10
Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Szczecinku.....	11
Działania profilaktyczne i edukacyjne	12
Perspektywy	14

„Rola strażnika miejskiego powinna być przewartościowana w myśł założen filozofii wspólnot społecznościo-wych: z funkcjo-nariusza wyłącz-nie egzekwują-cego prawo na strażnika również otwartego na roz-wiązywanie pro-blemów społecz-nych”.

Straż Miejska
w Toruniu.

Wstęp

Straż Miejska w Szczecinku rozpoczęła swoją działalność 1 lutego 1992 roku, na mocy uchwały Rady Miasta z września 1991 roku. Jest formacją, która na przestrzeni lat ulegała pewnym zmianom i transformacjom, co było związane zarówno ze zmieniającą się sytuacją prawną, klimatem politycznym, jaki i społecznym odbiorem oraz oczekiwaniami wobec charakteru podejmowanych działań i ich rezultatów. Niezmiennie jednak jej podstawowym zadaniem pozostaje ochrona porządku publicznego, a zadanie to wykonuje między innymi w odpowiedzi na oczekiwania społeczności lokalnej (służebna rola straży), przy zachowaniu poszanowania godności i praw obywateli, którzy naruszają obowiązujący porządek prawny.

W 2024 roku strażnicy miejscy podejmowali liczne interwencje z zakresu służbowej odpowiedzialności, a działań tych było wyraźnie więcej w porównaniu z ubiegłymi latami, mimo odczuwalnych deficytów kadrowych. Działania te mają bardzo praktyczny wymiar, gdyż wpływają bezpośrednio na komfort i jakość życia mieszkańców Szczecinka oraz poczucie zaopiekowania przez miejskie służby.

Sprawozdanie z działalności Straży Miejskiej w Szczecinku w 2024 r. jest próbą pokazania w analitycznej i syntetycznej formie efektów codziennej pracy strażników i pracowników administracyjnych. Jest także dobrą sposobnością do określenia kierunku przyszłych działań i podejmowania kolejnych służbowych wyzwań.

dr Justyna Pietrkiewicz

Komendant Straży Miejskiej w Szczecinku

Zasoby kadrowe

Jednym z najistotniejszych zasobów, jakimi dysponuje każda organizacja, są zasoby ludzkie. Odpowiednio wykształcone, zmotywowane i dobrze zarządzane kadry w znacznej mierze decydują o sprawnym i efektywnym funkcjonowaniu całej organizacji.

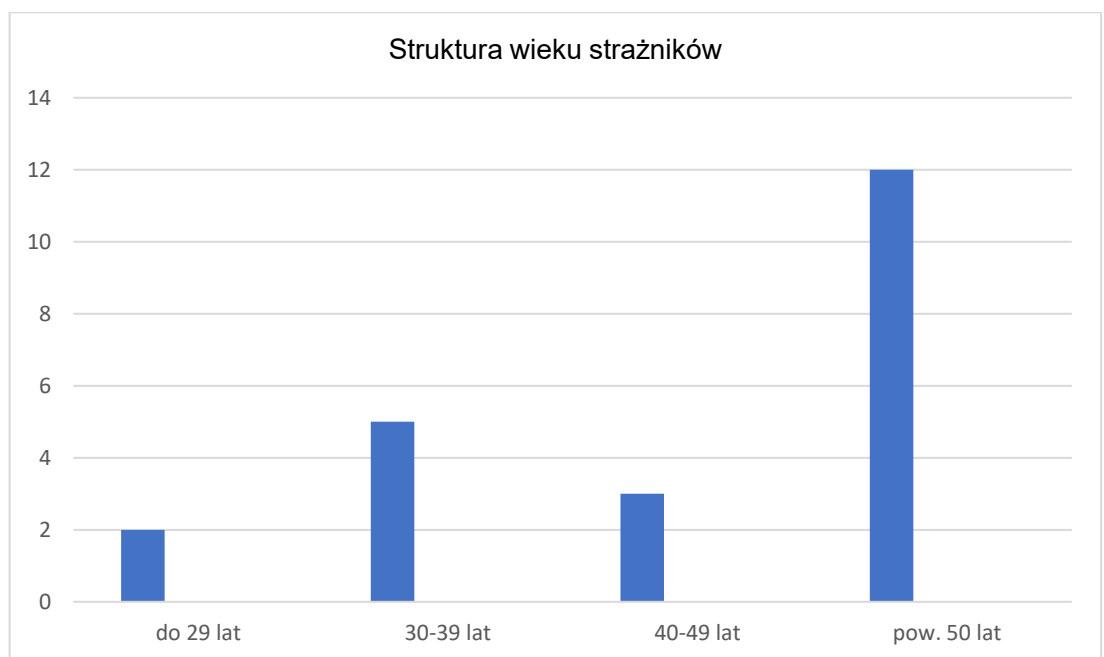
Poziom zatrudnienia w Straży Miejskiej w Szczecinku jest warunkowany wieloma czynnikami, tak natury zewnętrznej, jak i czynnikami wewnętrznymi. Po pierwsze, kluczowa w tym kontekście pozostaje sytuacja na lokalnym, ale też i krajowym rynku pracy. Stały odpływ pracowników z mniejszych ośrodków do tych oferujących lepsze możliwości i warunki podjęcia zatrudnienia jest już ukształtowaną i ugruntowaną tendencją. Po drugie, często podejmując decyzje o zatrudnieniu w służbach mundurowych kandydaci biorą pod uwagę warunki płacowe, przywileje emerytalne, stałość zatrudnienia i prestiż danej służby. W tym zestawieniu praca w Straży Miejskiej nie zawsze wygląda atrakcyjnie. Wreszcie, bardzo istotnym elementem decydującym o podjęciu zatrudnienia, a następnie jego kontynuowanie jest zadowolenie z pracy, związane z dobrymi warunkami, przyjazną atmosferą, możliwością rozwoju i podnoszenia kwalifikacji, przejrzystością drogi awansu, przyznawania nagród oraz poczucie sprawczości i przydatności.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. w Straży Miejskiej w Szczecinku zatrudnionych było 39 pracowników: 22 strażników oraz 17 pracowników administracyjnych (stanowiska urzędnicze, pomocnicze i obsługi). Wśród ogółu zatrudnionych 14 osób posiadało wykształcenie wyższe (8 strażników i 6 pracowników administracyjnych, pozostali mają wykształcenie średnie (14 strażników i 11 pracowników administracyjnych).

Strażnicy

W Straży Miejskiej w Szczecinku służbę pełni 22 strażników, w tym osoby funkcyjne, zajmujące samodzielne stanowiska oraz pracujące w rejonie. Od kilku lat zatrudnienie w tym obszarze cechuje się bardzo dużą rotacją, co stwarza konieczność stałego uzupełnienia składu osobowego strażników.

Struktura wieku strażników jest odzwierciedleniem tendencji, identyfikowanych w wielu strażach miejskich w Polsce i przedstawia się następująco:

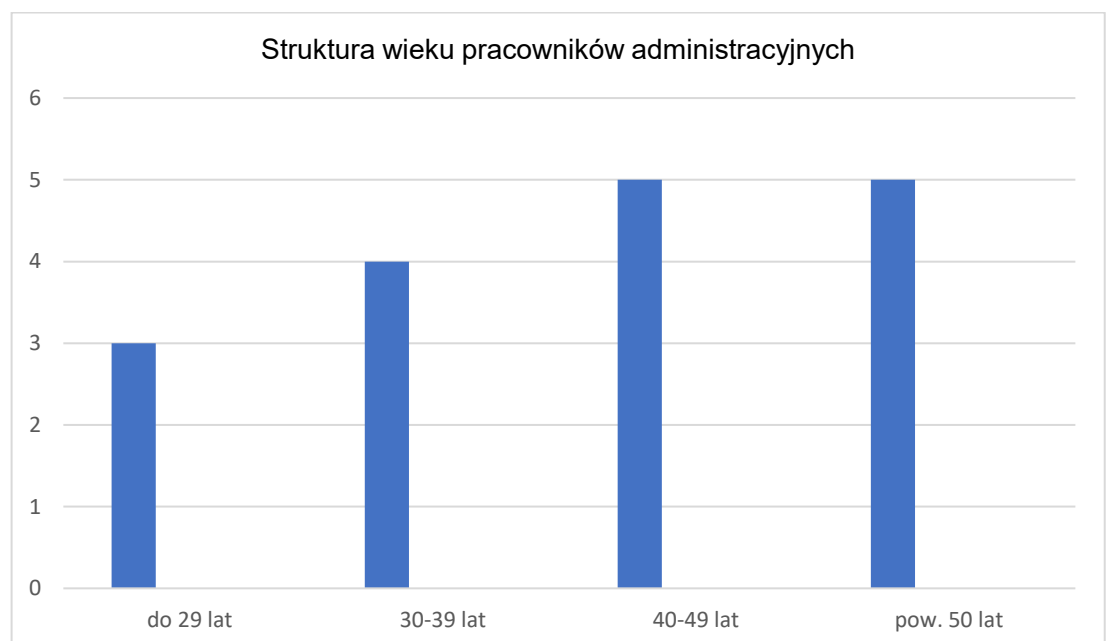
Wykres 1: Struktura wiekowa strażników Straży Miejskiej w Szczecinku.

Średnia wieku na poziomie 47 lat oraz 15 na 22 strażników w wieku powyżej 40 lat (12 powyżej 50 lat) wskazują na pozostawanie w zatrudnieniu osób z większym stażem pracy, przy jednoczesnym stałym odpływie tych nowozatrudnionych, młodszych pracowników (wynika to z analizy przyjęć i zwolnień z pracy w Straży Miejskiej). Z jednej strony dłuższy staż służby wiąże się z większym doświadczeniem i wzrostem kompetencji zawodowych strażników, z drugiej jednak strony brak młodszych

pracowników (następców) stwarza poważne ryzyko wystąpienia braku zastępowalności kadr, szczególnie w dłuższej perspektywie. Nowi pracownicy, z punktu widzenia socjologicznego i psychologicznego to ważny czynnik ożywczy zastanej struktury, który może przynieść wiele pozytywnych skutków, szczególnie w sferze relacji interpersonalnych.

Pracownicy administracyjni

W Straży Miejskiej w Szczecinku zatrudnionych jest 17 pracowników administracyjnych, w tym 14 operatorów monitoringu wizyjnego. Zmiany osobowe w tej grupie stanowisk są rzadkie, co zapewne wynika z charakteru wykonywanych zadań, a stan liczebny wystarczający do sprawnej ich realizacji. Poniższa tabela obrazuje podział pracowników na kategorie wiekowe.

Wykres 2: Struktura wiekowa pracowników administracyjnych w Straży Miejskiej w Szczecinku.

Średnia wieku pracowników administracyjnych jest nieco niższa niż w grupie strażników i wynosi 43 lata. Inaczej też wygląda struktura wiekowa, choć największą grupę stanowią pracownicy w wieku powyżej 40 lat.

Struktura organizacyjna

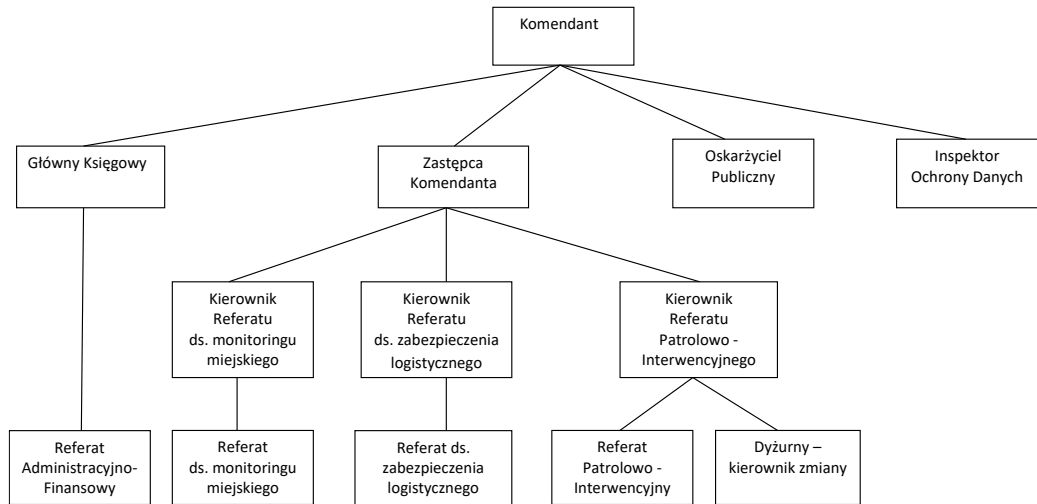
Funkcjonowanie Straży Miejskiej opiera się na zasadzie hierarchicznego kierownictwa, służbowego podporządkowania, podziału czynności oraz indywidualnej odpowiedzialności za wykonanie powierzonych zadań. Zasada ta zapewnia sprawne działanie i kierowanie jednostką, co przekłada się na poziom i skuteczność podejmowanych działań, osiągane wyniki oraz zadowolenia z efektów pracy zarówno przełożonych, jak i podwładnych.

Strażą Miejską w Szczecinku kieruje komendant, powoływany i odwoływany przez Burmistrza Miasta Szczecinek. W strukturze organizacyjnej wyodrębnione zostały 4 referaty:

- referat patrolowo-interwencyjny,
- referat ds. monitoringu miejskiego,
- referat administracyjno-finansowy
- referat ds. zabezpieczenia logistycznego (powołany w grudniu 2024 r.)

Powołanie referatu ds. zabezpieczenia logistycznego służyło przystosowaniu struktury organizacyjnej do sprawniejszego, skuteczniejszego i zoptymalizowanego wykonywania zadań oraz precyzyjnemu określeniu obszarów odpowiedzialności. W referacie realizowane są zadania z zakresu gospodarki mundurowej w jednostce, ewidencji i nadzoru nad pojazdami, sprzętem oraz środkami przymusu bezpośredniego, pozostających na wyposażeniu jednostki, a także organizacji zaopatrzenia. Skupienie tych zadań w jednej komórce organizacyjnej, w miejsce ich rozproszenia w zakresach obowiązków innych osób, pozwoli na usprawnienie zarządzania i dysponowania sprzętem, kluczowym dla funkcjonowania Straży Miejskiej w Szczecinku. Organizację Straży Miejskiej w Szczecinku przedstawia poniższy schemat.

Schemat struktury organizacyjnej Straży Miejskiej w Szczecinku

Schemat 1: Schemat struktury organizacyjnej w Straży Miejskiej w Szczecinku.

Działania Straży Miejskiej

Podejmowane interwencje i ujawnione wykroczenia

Straż Miejska w Szczecinku wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające, z ustaw i aktów prawa miejscowego. Podejmuje interwencje z własnej inicjatywy, w tym w wyniku obserwacji w ramach monitoringu miejskiego, jak również w odpowiedzi na zgłoszenia instytucji, organizacji i innych podmiotów, a także mieszkańców. Terenem działalności pozostaje obszar administracyjny Miasta Szczecinek.

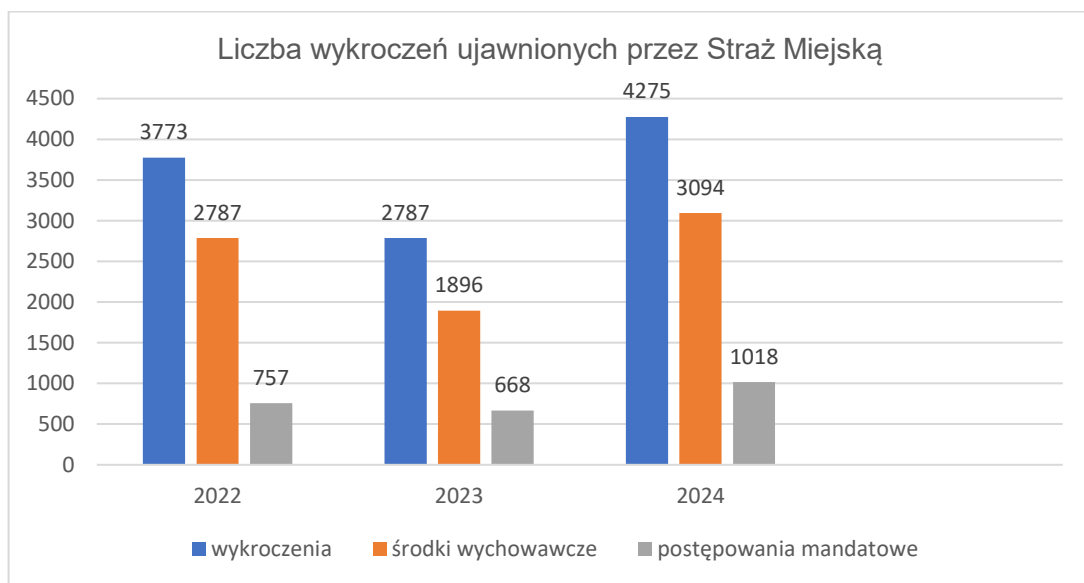
Straż Miejska działa w trybie całodobowym, w zmianowym systemie pracy, a ciągłość służby zapewnia minimum jeden patrol zmotoryzowany, dodatkowo patrol pieszy i tzw. patrol hybrydowy, dyżurny oraz obsługa monitoringu wizyjnego. Tryb, zakres działania oraz skład i liczba patroli warunkowane są przede wszystkim stanem kadrowym, aktualnym stanem bezpieczeństwa i porządku publicznego, bieżącymi wytycznymi przyjętymi do realizacji oraz realizacją długofalowych planów w zakresie identyfikacji obszarów i miejsc zagrożonych szczególnym występowaniem patologii społecznych.

W 2024 r. w porównaniu do lat ubiegłych można zaobserwować wyraźny wzrost liczby podejmowanych interwencji (6193), nawet pomimo znacznego uszczuplenia zasobów strażniczych w drugiej połowie roku. Strażnicy podejmowali średnio 516 interwencji w miesiącu, w porównaniu do 397 i 441 odpowiednio w 2023 i 2022 roku. Liczbę interwencji z podziałem na poszczególne lata przedstawia tabela poniżej.

	2022	2023	2024	Razem
Liczba interwencji	5292	4765	6193	16250

Tabela 1. Liczba interwencji podejmowanych przez Straż Miejską w Szczecinku w latach 2022-2024.

Strażnicy w toku pełnienia służby, wykonując ustawowe zadania mają prawo do udzielania pouczeń, zwracania uwagi, ostrzeżenia lub stosowania innych środków oddziaływania wychowawczego, a także nakładania grzywnien w postępowaniu mandatowym. Wykres poniżej prezentuje liczbę wykroczeń zidentyfikowanych przez Straż Miejską w trzech kolejnych latach, a także rodzaj i liczbę postępowań po ujawnieniu wykroczenia.

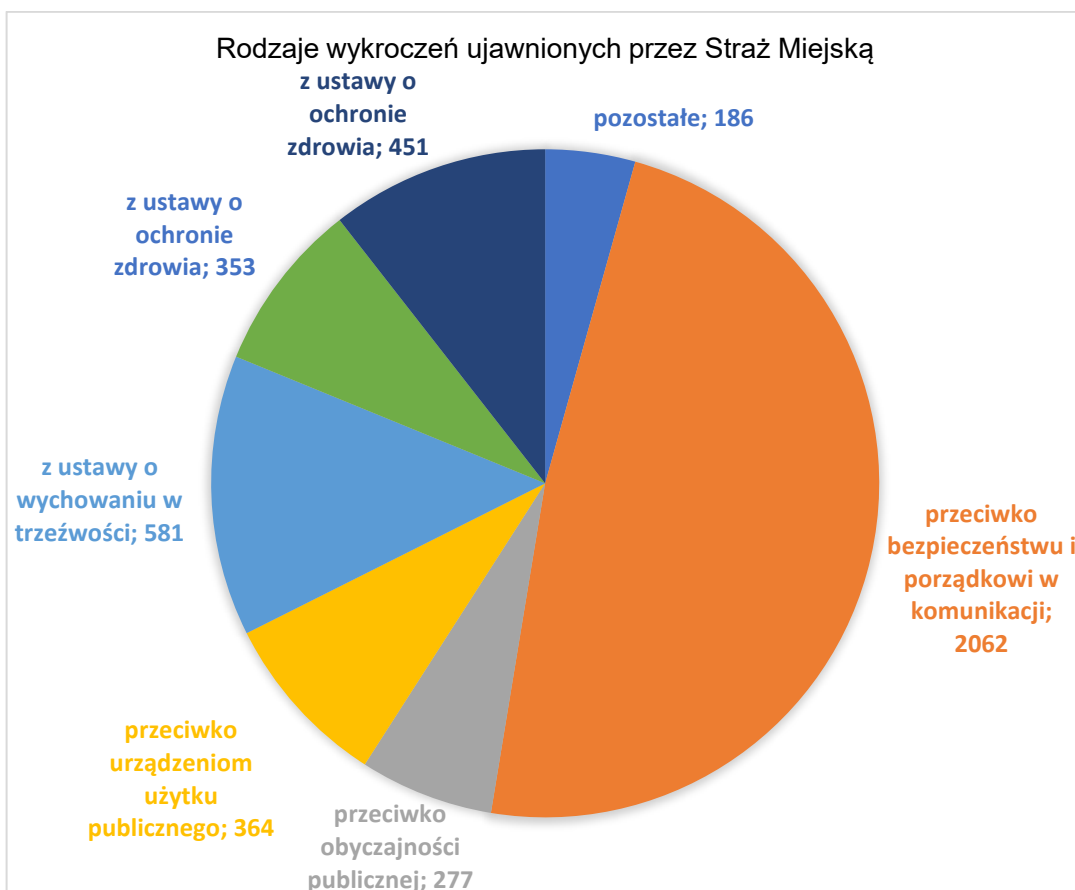
Wykres 3. Liczba wykroczeń ujawniona przez Straż Miejską w Szczecinku oraz rodzaje postępowań w latach 2022-2024.

Z przedstawionych danych wynika, że szczecineccy strażnicy ujawnili w 2024 r. aż o 35% (1488 wykroczeń) więcej, niż w roku poprzednim. Podobnie zanotowano wzrost liczby zastosowanych środków wychowawczych (o 38%) oraz postępowań mandatowych (również 35%).

Do zdecydowanie najczęściej popełnianych wykroczeń należały te przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji oraz przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu. W tych kategoriach mieściło się parkowanie samochodów w sposób uniemożliwiający dojazdy i wyjazdy, niestosowanie się do znaku drogowego – zakaz zatrzymywania się i postoju oraz znaku – zakaz ruchu. Zakładano także blokady na koła niewłaściwie zaparkowanych pojazdów (827 razy). Ponadto strażnicy

niezmiennie służyli pomocą w uruchamianiu samochodów, szczególnie w okresie zimowym. Druga kategoria wykroczeń dotyczyła najczęściej zakłócania spokoju.

Wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego stanowiły znaczną część ogólnej liczby wykroczeń. Sprawcy najczęściej byli karani za zaśmiecanie miejsc publicznych, niszczenie zieleni czy zanieczyszczanie klatek schodowych. Do kolejnej grupy często odnotowywanych zdarzeń należały wykroczenia dotyczące spożywania napojów alkoholowych wbrew zakazom oraz palenie tytoniu w miejscach niedozwolonych. Na poniższym wykresie został przedstawiony katalog wykroczeń najczęściej ujawnianych przez Straż Miejską w 2024 r.

Wykres 4. Rodzaje wykroczeń ujawnionych przez Straż Miejską w Szczecinku w 2024 r.

Działalność monitoringu miejskiego

System monitoringu miejskiego jest zarządzany przez Straż Miejską w Szczecinku od 1 lutego 2015 roku. Pierwsza modernizacja miała miejsce w 2018 roku, polegająca na wymianie kilku najstarszych kamer oraz serwera. W kolejnych latach system był rozbudowywany i unowocześniany: zamontowano dodatkowe 24 kamery nieobrotowe w wiatach przystankowych, powiększono liczbę kamer przekazujących obraz w wysokiej rozdzielczości, co z kolei spowodowało konieczność wymiany części sprzętu komputerowego. Obecnie system monitoringu wizyjnego składa się z 66 kamer obsługiwanych całodobowo.

System monitoringu miejskiego do wielu lat jest skutecznym narzędziem, służącym ujawnianiu wykroczeń, popełnianych na terenie miasta. Liczbę tych ujawień w trzech kolejnych latach przedstawia tabela poniżej.

	2022	2023	2024	Razem
Liczba ujawnionych zdarzeń	1056	1099	1216	3371

Tabela 1. Liczba ujawnionych zdarzeń za pośrednictwem systemu monitoringu miejskiego w latach 2022-2024.

W większości operatorzy monitoringu ujawniali nieprawidłowe parkowanie pojazdów (483) oraz spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych (383). Odnotowywano również zakłócanie ładu i porządku publicznego (110) oraz zdarzenia dotyczące spraw komunalnych tj. m. in. zaśmiecenia terenu, uszkodzone znaki drogowe, niedopełnienie obowiązku odśnieżenia nawierzchni (88). Operatorzy zidentyfikowali również łącznie 16 przypadków kradzieży, usiłowania kradzieży lub dewastacji mienia.

Nagrania miejskiego monitoringu są również bardzo często udostępniane na potrzeby czynności i postępowań prowadzonych przez Policję. Niejednokrotnie jest to jedyny skuteczny sposób ujawnienia sprawców przestępstw i wykroczeń.

Monitoring miejski stanowi niezwykle istotny element w systemie miejskiego bezpieczeństwa, a jego obecność jest już społecznie ugruntowana. Fakt ten wiąże się również ze wzrostem oczekiwań mieszkańców w stosunku do szybkości i adekwatności podejmowanych interwencji w wyniku obserwacji poczynionych przez operatorów. To z kolei rodzi konieczność utrzymywania systemu w stałej dyspozycyjności, zarówno pod względem technicznym, jak i kadrowym. Wymaga to tym samym znacznych nakładów finansowych na utrzymanie, konserwację i modernizację istniejącej infrastruktury oraz zapewnienie ciągłości i profesjonalizmu w jej obsłudze.

Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Szczecinku

Zgodnie z zawartym porozumieniem, Straż Miejska i Komenda Powiatowa Policji, każda w zakresie swojego działania, prowadzą wspólne przedsięwzięcia, służące ochronie porządku publicznego i zapewnieniu bezpieczeństwa na terenie miasta. W 2024 r. zorganizowano 39 wspólnych patroli, w ramach których podejmowano interwencje.

Jednym z ważnych obszarów współpracy było połączenie sił w zapewnianiu bezpieczeństwa uczestnikom różnego rodzaju imprez, odbywających się w Szczecinku. Były to przede wszystkim:

- Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Bieg Uliczny im. W. Osińskiego,
- Festiwal „Art Piknik”,
- Festiwal „Pol and Rock”,
- Festiwal „Materiafest”,

Niezmiennie Straż Miejska wspiera szczecineckich policjantów w działaniach kontrolnych na terenie miasta, w szczególności w dniach o zwiększonym natężeniu ruchu kołowego i pieszego (np. w Dniu Wszystkich Świętych 1 listopada). Ponadto wspólnie z policją regularnie współuczestniczy w działaniach prewencyjnych pod

nazwą „Bezpieczny powiat”. Celem tych działań jest zmniejszenie liczby przestępstw i wykroczeń, w szczególności tych, które mają największy wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców, zarówno w samym Szczecinku, jak i na terenie całego powiatu szczecineckiego.

Działania profilaktyczne i edukacyjne

Jedną z bardzo istotnych funkcji Straży Miejskiej jest prowadzenie profilaktyki wychowawczej wśród dorosłych, a w szczególności wśród dzieci i młodzieży. Działania te mają służyć przede wszystkim edukacji w zakresie bezpieczeństwa, zachowania proekologicznego, a także postawy szacunku i odpowiedzialności, wynikających w funkcjonowaniu w lokalnej społeczności.

Straż Miejska w Szczecinku, mimo znacznych deficytów kadrowych, podejmowała starania, aby w atrakcyjny i przystępny sposób przekazywać treści dotyczące szeroko rozumianego bezpieczeństwa szczecineckiej młodzieży oraz dzieci. Tym samym organizowała lub współuczestniczyła w wielu inicjatywach z zakresu profilaktyki edukacyjnej. Były to przede wszystkim:

- Akcja „Bezpieczne wakacje”: strażnicy miejscy przeprowadzili zajęcia na temat bezpiecznego zachowania podczas wakacji łącznie dla 245 uczniów pierwszych klas szkoły podstawowej,
- Akcja „Bezpieczne wakacje” dedykowana dzieciom w wieku przedszkolnym (w zajęciach wzięło udział 40 osób), podczas której wykorzystano pomoc dydaktyczną w postaci „miasteczka drogowego”,
- Zajęcia z cyklu „Przedszkolak świeci przykładem”: podczas dwóch spotkań łącznie 56 dzieci zostało zapoznanych z zasadami bezpieczeństwa na drodze oraz i z podstawami edukacji ekologicznej,
- „Naokoło jest wesoło”: strażnicy uczestniczyli w rajdzie rowerowym szlakiem dookoła jeziora, zapewniając bezpieczeństwo uczestnikom wydarzenia

(głównie młodzież szkolna). Przeprowadzili również pogadankę na temat bezpiecznej jazdy rowerem,

- Warsztaty dla dzieci w ramach ogólnopolskiej akcji edukacyjnej „My nie gryziemy”: Straż Miejska w Szczecinku wspólnie z Fundacją Ewy Nawrol przeprowadziła zajęcia z zakresu profilaktyki pogryzień przez psy oraz szacunku i prawidłowej komunikacji z psami,
- Wystawa Psów Nierasowych: strażnicy miejscy wsparli inicjatywę zachęcającą do adopcji psów ze szczecineckiego schroniska. Na dedykowanym stanowisku strażnicy przeprowadzili pogadankę o obowiązkach opiekunów psów, a także prezentowali techniki udzielania pomocy medycznej psom,
- Ekologiczny Piknik Rodzinny: podczas imprezy, zorganizowanej w parku miejskim, przedstawiciele Straży Miejskiej prowadzili rozmowy z obszaru edukacji ekologicznej.

Perspektywy

Ostatnie miesiące 2024 roku były dla Straży Miejskiej w Szczecinku początkiem procesu zmian kadrowych i organizacyjnych. Poprawa warunków bytowych i socjalnych, przejrzysty system nagradzania i motywowania, poprawa przepływu informacji i komunikacji między pracownikami, będą służyły jako doskonała baza i zachęta do dalszych strukturalnych zmian. Składają się na nie przede wszystkim optymalizacja organizacji służby patrolowej, tak aby sprawnie i skutecznie zapewniać porządek publiczny na terenie miasta, doposażenie jednostki, rozwój kompetencji zawodowych strażników oraz udział formacji w miejskim systemie bezpieczeństwa.

Straż Miejska w Szczecinku realizuje szereg ważnych funkcji z punktu widzenia utrzymania bezpieczeństwa publicznego¹. W kolejnych roku ich realizacja skupiać się będzie przede wszystkim na realizacji tych funkcji:

- funkcji ochronnej i porządkowej: intensyfikacja działań z obszaru utrzymania porządku publicznego (kontrola gospodarki odpadami, kontrola palenisk, kontrola stanu czystości w mieście) oraz egzekwowanie przestrzegania przez społeczność lokalną przepisów prawa w tym zakresie,
- funkcji prewencyjnej: patrolowanie ulic i osiedli miasta, zgodnie z mapą obszarów i miejsc zagrożonych patologią społeczną,
- funkcji profilaktycznej: zapobieganie przestępstwom, wykroczeniom i zjawiskom kryminogennym, w tym poprzez organizację i współudział w akcjach, kampaniach i przedsięwzięciach w obszarze profilaktyki wychowawczej,
- funkcji integrującej społeczność lokalną: udział w imprezach sportowych, kulturalnych i charytatywnych, organizowanych przez miasto lub inne podmioty, promujące zachowania prospołeczne i ekologiczne.

¹ R. Rojtek, *Organizacja i zadania straży gminnych(miejskich)* w: Straże gminne (miejskie), zasady ogólne działania, Kraków 2010, s. 17.